

Manifestacija solidarnosti poštarskega stanu

Delo naj bo kvintesenca vsega našega bitja in nehanja

Ljubljana, 14. novembra. Ze dosti pozdravnih večerov novim šefom raznih uradov smo doživeli, ali gotovo še nismo videli takega, kakor je bil sinoči večer prirejen v pozdravu novemu šefu poštne direkcije g. dr. Janku Tavzesu. Naval je bil namreč tolik, da je bila tudi velika dvorana Kazina mnogo premajhna. Poštari so prispeeli iz vseh krajev banovine, posebno častno so bili pa zastopani Maribor, Ptuj in Celje, seveda je pa prišlo pozdravit svojega simpatičnega novega šefa vse poštne osobje iz Ljubljane, ki ga ni zadržala služba, prav velika je bila pa tudi udeležba upokojencev. Ta nenavadno velika udeležba je najočitnejše jamstvo, s kakvo velikimi simpatijami je poljeno imenovanje.

Za uvod večera je deputacija zastopnic poštarnih uslužbenk poklonila slavljenčevim soprogom g. Anici krasen šepok, nato je pa tajnik g. Urbančič v daljšem govoru pozdravil novega šefa kot strokovnjaka, ki iz izkušnje pozna vse panoge svoje odgovorne službe. Imenovanje naj smatra za zadoščenje in izraz spoštovanega spodbujanja po bridkih urah zlohotnih intrig pred imenovanjem. Nato je govornik pozdravil tudi slavljenčeve soproge ter pozdravljeno imenovanje.

Ze ob pričetku je prireditev postala manifestacija solidarnosti poštarskega stanu, ki se od govora do govora stopnjevala v najpristnejše izraze zadoščenja, da je zmogala pravica. Čut skupnosti je zmogala nad premagano pretkovstjo in k temu je pripomoglo tudi pevsko društvo poštarnih uslužbenecv, ki je pod vodstvom gospoda Apencana z zanosom zapelo več lepih pesmi, kako prihujben je g. dr. Janko Tavzes, je pa dokazal spontani nastop Bežigradskega pevskega društva, ko je pevovodja g. Čamer nik poudarjal, kako redko pri takih društvenih aktivnostih sodelujejo ravnotežni in visoka gospoda, novi šef poštne dravske banovine je pa vedno med najagilnejšimi člani tega mladega društva. Fantje iz Bežigrada so zapeli zdravico, a aplavz je bil tako velik, da so morali dodajati še in še. Dolgo je trajalo čitanje brzojavnih čestitk, ki so v ogromnem številu prispele z vseh strani banovine, a tudi z vseh strani države, kjer službujejo slovenski poštari.

Po lepi prigodni pesmi gđ. Negovetičeve in govoru g. Joska Jakšeta se je izkazala gđ. Černjaveva za izbornu govornico. Z največjo napetostjo so udeleženci poslušali g. Tina Epicha, ki je z odkrito in možato besedo pomiril duhove. V imenu Društva nižjih poštarnih uslužbenecv je novega šefa pozdravil g. Benko kot največjega zaščitnika tudi najnižjih in veliki organizaciji. Zlasti prisrčne besede je izpregovoril g. Šetec v imenu Mariborčanov, nato je pa g. Čof, upravnik ljubljanske kolodvorske pošte, poudarjal, da je imenovanje tudi jamstvo strokovnega napredka. S toplimi besedami je za uslužbenke telefona govorila gđ. Hrovatova in prinesla pozdrave stanovsko zavednih žen, zlasti pa onih, ki so v službi, a za Celjane je čestital g. Venčur, ki za javnost pozna kot podpredsednika Jugoslovenske gasilske zveze, kar prica, da se poštari poživljeno udeležujejo v vseh panogah javnega življenja. Omeniti moramo, da so vsi govorniki podčrtavali, kako novi šef pozna vse stroke službe iz lastne izkušnje.

Za nižje uslužbenke iz Maribora je čestital g. Božičev, nato je pa v imenu mariborskih ambulancarjev nagovoril g. Mondar novega šefa kot zdravnika, v katerega ima vse osobje največje zaupanje. Ko je za Ruse izvil svojo široko rusko dušo z Vasilij Levčenkino in je v imenu Maturskega društva čestital g. Fajdiga, je med neprestanimi, po več minut trajajočimi iskrenimi ovacijami izpregovoril sam g. dr. Janko Tavzes.

Vstajam z velikimi občutki v duši, z občutki hvalečnosti do usode, ki me je privela po hudih življenjskih peripetijah do takega položaja, da ste začutili potrebo po pozdravnem večeru. Vstajam z veliko hvaležnostjo v srcu do vas vseh in do vseh tistih, ki bi bili radi z nami, zlasti pa s hvaležnostjo do prirediteljev tega večera, dragih mojih ožjih prijateljev, ki so mi stali ob strani v vseh časih, dobrih in slabih, in so sedaj prvi na delu, da pokažejo pravo siliko čustvovanja poštarnih, telegrafskih in telefonskih nameščenecv do svojega novega šefa.

V posebno dolžnost si štejem, da se spomnim ob tej slavnostni priliki obeh tistih voditeljev naše stroke, ki sta bila pred menoj na tem položaju. Ne bo hitro lepše prilike, kakor je današnja, da se jima v tako lepem številu zbrani prisrčno zahvalimo za njuno delo na korist naše uprave in njenega ugleda. Bila sta to pok. g. direktor dr. Debeljak, ki mi je bil po svojih organizatorskih vrlinah in po svoji delavnosti in inicitivnosti, po svojem interesu za vsako najmanjši stvar, ki se je v stroki dogodila, od narave določen za še višji položaj kakor ga je zavzamal. Imponiral je posebno še, ker se ni bal zamere, ampak je pokazal energijo tudi v trenutkih, ko mora vsak šef, ki se zaveda svojih dolžnosti do države, prevzeti nase magari ne vem kakšen odj na korist pravični in dobri upravi koristni stvari. Slava dr. Debeljaku!

Gospod direktor Gregorič po svoji bistrosti in sposobnostih ni zaostajal za svojim prednikom. Tudi on je še celih 7 let oral ledino v naši stroki. Posebno ga je odlikovala plemenitost in dobrota, ki so jo mnogi ve preveč zlorabljali. Vendar je po administrativna stavba naše direkcije pod njegovim vodstvom uspešno napredovala in se spopolnjevala, posebno se v bojnih naših prerinjskih let.

Vsi mi poštari smo oboja prvima prijateljema slovenske poštne uprave za njuno

vsestransko prizadevanje od srca hvaležni. Prvega, pokojnika, ohranimo zato v trajnem, svetem spominu, g. direktorju Gregoriču pa želimo, da bi mnogo leta zdrav in zadovoljen užival zasluženi mir.

Gotovo pričakujete, kaj vam povem o svojih načrtih. Skoraj vsi me poznate od blizu; redki ste med starejšimi, s katerimi bi se ne bil skupaj delal, in ni je skoraj službe, ki bi je ne bil opravljal. Začel sem v praški špediciji, sedel sem potem za brzojavno linico, pritisikal na telegrafskie aparate, sprejemal na posluh, prešel potem v ambulanco službo, nato v vojno-poštno službo na fronto, po prevratu pa kmalu v administrativno službo na direkcijo, kjer sem služboval skoraj po vseh oddelkih. Nato sem moral okusiti tudi kelih, ki ga je v tistih časih pomnila politična nezrelost in zato neustrpnost z vseh strani.

Odšel sem bil kasneje v Zagreb, kjer mi zaradi tamošnjih osebnih borb tudi ni bilo z rožicami postlano. Vrnil sem se lamsko pomlad in prevzel jeseni personalije. Vsi pa veste, da stoji soba personalnega šefa na vulkanskih tleh, posebno se takega, ki se ravna vsekar po lastnem kriteriju in vošti. Kaj sem na tistem mestu doživljal, ne spada pred tako širok forum, edino to rečem, da je bila moja koža zaradi moje objektivnosti in zaradi zagovarjanja demokratičnega duha v stroki, organizacijah, in to skozi in skoz v duhu zakona, neprestano v nevarnosti. Boj ni bil enak. Jaz sem se boril odkrito, drugi z grdnami, zahrbtnimi in celo podlimi sredstvi. A zna gaja je moja pravilna stvar.

Popisal sem vama na kratko svojo pot, ki sem jo prehodil v stroki, to pa ne zaradi tega, da bi kazal na svoje posebno strokovnjakstvo, ker je naša stroka preobsežna, da bi jo kdorkoli docela poznal. Omenil sem pot zato, ker bi rad upravičeno rekel, da poznam vsakovrstno delo v stroki in ga znam tudi ceniti. Po čestitkah, ki sem jih ob imenovanju prejel, sem namreč posnel, da se poštari širok naše banovine veselje mojega imenovanja največ iz tega razloga. Ob tej priliki naglašam z vsem poudarkom, da resnično poznam delo, da ga cenim in spoštujem, in pa, da priznavam samo delo, Nikolai v življenju se nisem preživil od demagoije. Vajen delu od zorne mladosti, vzgojen v najštrmemjših razmerah, sem se prebijal skozi življenje v trdnem boju za obstanek. In brez samohvale lahko rečem: Ako bi ne mogel dati poštenemu, telegrafskemu in telefonskemu osobju drugega vzgleda, če me bo le posmatal vsakdo po moji delavnosti, če bo vsakdo tako posvečal svoje sile službi in državi, kakor to skušam jaz, potem poštni stroki vsi skupaj gotovo ne bomo delali sramote, ampak čast. Samo z delom, s službeno verno — in to ne samo zaradi nagrade, ki jo prejmemo, ampak iz svojih moralnih obveznosti do skupnosti, katere mora vršiti vsakdo v svoji notranjosti, iz tiste potrebe, ki jo vsak vredni član človeške družbe občuti, da se izživlja v delu in zopet v delu. Delo je najlepša pesem, delo plemeniti človeka in narode, v delu se utaplajo težave in bridkosti. Kakor prasketajo izpod iskrega se nakoval vesele iskre, tako se porajajo med delom v človekovi duši utrinjele zaovoljstva in sreče.

Delo spoštujem tudi, ker vem, da bomo samo s požrtvovalnim delom, z vzajemnim delom rešili domovino in doživeli tudi za svoje družine in sebe boljše čase. S tem sem vam najvtil, da bom kot vršilec dolžnosti direktorja in prvi vrsti spoštovan in upoštevano delo. Dober uslužbenec in dober patriot zame ne bo tisti, ki je gostobeseden, ampak tih, skromni, skoraj neopazeni mož, ki si zaviha rokavo in brez mrmranja prime za delo, tisti, ki se mu ne zdi škoda storiti več, kakor mu je točno predpisano. Kdor bo delal, ta bo moj prijatelj in ta lahko računa z vsem mojim priznanjem. Delo naj bo kvintesenca vsega našega bitja in nehanja.

Eno bi vam rad ob tej priliki, ko ste se zbrali meni v pozdrav iz vseh — naj se tako izrazim — interesnih skupin, po katerih se sami delite. Razmerje med govorniki desetletimi vseh vas je nastalo zdaj, leta za službo samo kvarno, škodljivo za ugled naše stroke in stanu. Pomniti je treba eno: s strupenimi puščicami, z izživljanjem, s podcenjevanjem nasprotnika, z zahrbtnimi intrigami ni mogoče pridobiti nikogar. Nasprotniku je treba zmerom puščati most, po katerem se vam lahko približa. Magalomanija je nezdrav pojav. Vsi, ki smo za napredek naše stroke in imamo dobro voljo, pošteno služiti kralju in domovini, si lahko podamo vsak trenutek roke. Lahko ostanemo načelni nasprotniki in kakem vprašanju, zato pa še vedno ne smemo odpasti vsakešni stiki med nami. S stajanjem v stroki, organizacijah bo treba v najkrajšem času presekati. Kdor ne zna ustvariti znosnih razmer, naj prepusti krmino drugim. Do izraza naj pa pride volja članstva, ki vključuje napetimi razmeram v organizaciji že leto dni ni imelo prilike odločiti o svojih zadevah. Poudarjam, da se bom zanimal za pravilni razvoj stroki, gibanja, ker le zdrave organizacije lahko služijo koristim članstva in stroke.

Spoštovan bom red in disciplino, poštenje in značajnost, pobijal bom pa demagoijo, hčerko lenobe in brezdela, kakor sem jo pobijal vse življenje do danes v javnem življenju našega naroda. In vas, dragi prijatelji, iskreno prosim, podpirajte me v tem mojem stremljenju in pomagajte mi popraviti, kar je slabega. Ustavimo zdrave razmere v službi in organizaciji in zdravo razmerje med službo in organizacijami.

Prijatelji, ki ste mi priredili ta večer, ste s tem dokazali, da ste z menoj. In vsi vi, ki ste prišli, da se pozdravimo, ste z menoj. Z nami vsemu pa so še one stotine naših družic in drugov z dežele, ki žive danes v duhu z nami in si žele prav kakor mi, da krenemo vsi skupaj po boljji poti v bodočnost.

Zahvaljujem se vsem za lepo prireditve, posebno od srca pa se zahvaljujem toplim besedam, ki so mi jih naslovili vsi gg. govorniki zapovrstjo. Iskreno pozdravim vse navzoče, pa tudi vse tiste odošne poštare širom dravske banovine, ki so dobre volje, kakor smo mi.

Resnično globoko je segel govor, da so

ga prekinjali viharji odobravanja stesti pri izrazih najsihte tolerance, nato se je pa udeležencev salvali g. Urbančič in predal pozdrav ki so ga brzojavno sporočili ministru Radivojeviču s te razsveteljene manifestacije stanovske zavednosti.

Srce igračk, lepa mladinska igra

Novo delo Pavia Golja je zelo primerno vsem našim odrom

Ljubljana, 14. novembra.

Noč sv. Miklavža se bliža. Izložbe so zepolne punčk, pajacev, vojakov, medvedov, zajčkov, psičkov, muc in še tlikorih lutk, živali in igrač. Majhni in veliki otroci postajajo pred izložbami, strme, vrisče in hrepené. Lahko je hrepeneti otrokom imovitih staršev: samo ziniti jim je treba željo, napisati na listek in sv. Miklavža jim izpolni.

A deca bednikov! Tudi njim tarž oči od navcušenja in srce jim kopni od hrepenenja. Ali to žarenje in korpenje utone v solzah in zvestvi, da je zamac izrazu kakršnokoli željo. Pisna teh bednih otrok nikoli nikjer ne najdemo sv. Miklavža.

Tudi Pavel Golja hodi pred takimi izložbami in vidi otroke, ki jim ostajajo jalove celo najpoznejše želje o vsakem sv. Miklavžu in o vsakem Božiču. Zasmilili so se mu. Pa je sedel in napisal in spenil svojo najnovejšo pravilno igrice: v štirih dejanjih s prologom: »Srce igračk«. Lepo, blago, koristno delo je storil. Tendentno, propagandno pravilico za oder je ustvaril, a tako vedro in plemenito, pa tudi tehnično tako zanimivo in spretno, da sem njegove pesnitve vesel.

Jaz stari filister in hinavec sem bil po proketi usodi udarjen, da sem te dni zapisal: Tale igra je neprimerna ne le za naše Narodno, nego tudi za prav vsako slovensko gledališče. Danes pa zapišem zopet: Tole Goljevo »Srce igračk« prav, prav toplo priporočam brez izjeme vsem našim mestnim, trškim in podeželskim odrom in odričem! Lahko in brez najmanjšega dvoma s prav velikim uspehom ga bodo igrali, a starši in deca bodo za predstave zelo hvaležni, se zabavali, se zamiljali in odhajali domov boljši, čistejši!

Prolog igrice je čisto pirandellovski: gledališki ravnatelj išče pojaca Spiritusa. Da priredita predstavo Igralci so Spiritusu ljudje z ulice, iz borne kamnice, iz razkošne dvorane prevzete gospe Žabure in iz knežjega dvora. Avtor »Igre«, pojac Spiritus, je torej angažiral za svojo predstavo kar vse mesto s policaji in nami kot gledalci vred, a posebno važne vloge zaigrajo konono še punčke in lutke z živalicami iz prekrasnih izložb za noč sv. Miklavža.

Nič ne bom navajal vsebine te vsakemu otroku lahko unjavje, ljubezive dramajške pravilice. Rečem le, da se bodo od nji in njeni vedri satiri na nadutost puhloglavih petičnikov in na tragično zaslepljenost mogočnjakov radovali tudi starši in starci. Zakej to je res praviljica za vse starostne dobe. Spiritus je tako imeniten režiser in obenem igralec poleg ravnatelja, da se vse

OTROK V KUHINJI

Štiriletna Francka pazi v kuhinji na mleko. Ko mleko že kipi, zakliče: — Mamica, pridži brž, mleko je že večje od lonca.

gible po njihovih iztočnicah in da celo knez s hčerko Majo zaigra vlogo Haruna al Rašida ali Jožeta II. Spiritus pokaže knezu, kje je brezsrčnost in hinavščina, a kje je blagosrčnost in iskrenost, kje izdajstvo in kje zvestoba, kje egoizem in ki altruizem.

Vse to se dogaja pred nami čisto naravno, večinoma zabavno, včasih pa aktualno pereče in šemeče. Tudi spretna agitacija za glodaljšje je v igrici, in človek se mora pač le zabavati, ko vidi, kakšne srčne pokveke so gospa Žabura in njena sinčka, ker zahajajo le v — kino! — Toplo socialno čustvo preveča to delo brez velikih umetniških pretenzij, a tem koristnejšega jodra in tem zdravejšega humorja. Zaključna ost proti militarizmu naj bi globoko občitala v otroških dušah; zaključne prošnje iz izložb privrelh punčk in živalc pa izpolnimo mi — mi stari zeloski filistri!

Res! Dajmo in usrešitimo jih! V gledališče k teje ljubeznivi Goljevi dramateki praviljici bodo prihajali srečni in veseli pač le otroci imovitih ali vsaj ne preveč revnih roditeljev. Nikoli pa je ne bodo videli in elišali otroci bednikov. Omogočimo jim, da tudi pridejo in se vsaj enkrat razvesele! Vsak Ljubljčan, ki kolikajk moreš utrpeti, kupi vsaj eno kakršnokoli vstopnico! Vsak mestni okraj lahko enkrat od tal do stropa napolni našo dramo z bednimi otroci, ki jim kupimo za Miklavža ali za Božič vstopnice. Treba je le organizacije: za njo imamo pač društev dovolj. Velekorišno delo storimo: bedni deci pripravimo v današnji težki dobi vsaj par uric srčne radosti in koristnih nauk, naši vrli draml pa nekajkrat napolnimo hišo. In kdor ljubi žarenje nedolžnih oči in osereno kopnenje dečjih duš, pridži še sam med to dečo, pa boš zopet enkrat sam otrok, čist in blažen!

Tak je moj predlog! Ve dobre filistrske duše v Ljubljani, prosim vas: izdešite ga! Saj sam tudi rad pomagam... Bedni deci je treba ne le materialnega, nego še bolj duševnega kruha, zlasti smeha in ljubezni.

Izmed igralcev in igrank naj posebno pohvalim gđ. Meletovo, ki je predstavljala veliko krasno punčko negibno kakor kip, a napolned tako jasno, logično in inteligentno deklarirala. Pa še srčkani, pogumni Mali punčki in Peci-peci-pačeta ter lepi Kositri vojak! Skoro vsi drugi so, žal, karikurali in pretiravali. Nadejam se, da bo prihodnji tudi tempo urnejši in glašji. Resna igra zasluži čisto resne predstave. Lepo opremljeno predstavo z godbo je režiral g. prof. Šest.

Fr. G.

ske prav dobro podala s. Razinger Meričeva, ki je celo pri odprti sceni žela aplavz. Naslovno vlogo je kreiral Fr. Humer, dober pevec, ki se utegne še lepo razviti, prav tako je talent tudi br. Črno, ki je igral vlogo barona Webra. Tudi druge vloge, tako gošta Stanislava, ki ga je pel br. Koren, poštarike Krištie v vlogi s. Petričeve, profesorake dvoilce br. Visterja in Pogačnika, ki sta izbornu zabavala občinstvo, so bile v prav dobrih rokah, manjka še tu pa tam uglajenosti in rutine. Omeniti je še vlogo komornika s. Soharogija, ki jo je prevzel br. Ivan Potrata itd. Pevski zbor je dobro urežban, za kar gre zasluza br. Srebenšku. Orkester je dirigiral Mirko Klemenčič in ga popolnoma obvladal, v njem je sodelovalo 25 godcev. Kot rečeno, je režijo vodil br. Čebulj, ki je tudi sam izvršil dekoracijo, o kateri se lahko reče, da je tehnično sijajno uspevala. Tudi toaleta so bile prav lepe in v splošnem je predstava zapustila dober vtis, zakar gre priznanje vsem sodelujočim.

Beležnica

Koledar.

Danes: Ponedeljek, 14. novembra, kataličani: Venerand, Borislava, Jozafat, pravoslavni 1. november.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Rasputin.
Kino Ideal: V ljubezni in pesmi.
Kino Dvor: Hči prerijske.
ZKD: Opanosti lahkomišelnje ljubezni, ob 14.15 v kinu Matic.
Prvi koncert Glasbene Maticje ljubljanske ob 20. v Unionu.
Klub jugoslovenskih primorskih akademikov, predavanje o Rapallu ob 20. v Gledališki ulici 8-1.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg 12, Ustar, Sv. Petra cesta 78. in Hočovar, Ljubljana VII., Celovška cesta 34.

Epod sita

in rešeta

Včeraj smo srečno in po vseh pravilih zaključili treznotni teden. Vse teden so bile gostilne širom naše ožje domovine prazne, krčmarji so stali prekrizanih rok na pragih, najlaji z glavami in s strahom zrl v mračno bodočnost, ki jim ne obeta nič dobrega, posebno ne, če bomo imeli še več takih treznotnih tednov, kakor je bil ta, ki smo ga včeraj tako uspešno zaključili.

Včeraj smo imeli pa tudi Martinovo nedeljo in smo jako junaško zalivali Martinovo gos z božjo kapljico. Dolenjec je bil jutraj tako natrpan, da se stali nisi mogli v vagonu, množice Ljubljčanov, zlasti mnogo Nimrodov, so jo ubrale na Dolenjsko in zidavnice, kjer so včeraj ob polnih majolikah krstili novo vince in seveda zalili Martinovo gos, da je kar tonila v cvitku. Zvečer so se vračali Ljubljščani zidane volje iz vinskih goric in kolodvorski misijon jim je povedal, da je treznotni teden zaključen.

Ziveti Martinova gos in treznost!

Rasputin

Ljubljana, 14. novembra.

Kako mogočno je to ime, dokazujejo tudi razprodane predstave v kinu Matic. In res nam film prikazuje to misteriozno zgodovinsko osebnost tako nazorno in živo, da nikdo ne more odoleti tajinstveni sugestivnosti moza, ki je tako izrazil pojav umirajočega ruskega carstva in uveljavlajočega se ruskega naroda. Na prelomu stoji: Rasputin kot monument tragike vseh Rusov in vsega človeštva, ko je zagazilo v morje krvi svetovne vojne.

Drhte gledajo ljudje čudovitega človeka, ki se z ledenim žarom obrača pred nji, utelšen v Conradu Veldtu. Da, ledeno trde so te kretnje in ledeno mrzel je njegov pogled, a peče prav na dno duše kakor žerjavica. Tako močan je ta pojav, da iz črpa vse sile gledalca in ga utruedi, da ne more več ceniti veličine in se šele ure in ure po predstavi zave vse moči, ki je ne more izbrisati iz sebe. Samo osebnost Rasputinova je tako silna, da ne občutiš dramatičnosti dejanja, zakaj vse oblodi samo pred njim, ker je osebnost njegova tako visoka in živa, da je vse dejanje v Rasputinu samem. Najstrašnejši je njegov molk in prvi sceni, ko se nam pokaže. Demon, onstran dobrega in zla.

V sugestivnosti Veldtovega Rasputina se je težko uveljaviti drugim igralcem, zato pa poleg njega delujejo le elementi prirode, zlasti zime, ki je prikazana z vso grandioznostjo brezmejne ruske zemlje. Tudi vroči viharji orjij so le okvir okrog Rasputina ali pa tista vrela masa, ki se je v njej rodil Rasputin kakor kristal z žarči lavi. Ta masa je ruski muzik, ruska aristokracija in carski dvor, ki se sešeejajo v pepel in ognju Rasputina. Grozna je njegova smrt, a tolažljiva zaradi energije moricev. Film ni zabava, temveč veliko razodetje tragedije ruskega naroda. In zato tudi globok nauk, saj je zgodovina učiteljica življenja.

Posamezne slike so veličastne, igra vsega ansambla pa tako enotna in izrazita, da ne čutimo teatra. Pri eni predstavi ni mogoče izčrpati in zajeti vsebine, zato je pa doživeti tem najtežje, čim večkrat film gledamo. Zato bodo pa vse predstave razprodane, saj ima Rasputin svojo moč celo na platnu.

Narodno gledališče

Drama.

Začetek ob 20 uri.
14. novembra, ponedeljek zaprto.
15. novembra: Zločin in kazen. Red A.
16. novembra, srede: Marij, Red B.

Opera.

Začetek ob 20 uri.
14. novembra, ponedeljek zaprto.
15. novembra, torek: Fra Diavolo. Red C.
16. novembra, srede: Erika, Red Sreda.
17. novembra, četrtek: Turandot. Red D.

Abonentji stalnega abonmana Sreda imajo v sredo, dne 16. t. m. predstavo Eriko za svoj abonmã. Zasedba občajna.

SAMO ŠE DANES ob 4., 7. in 9.

Film prekrasnih valčkov, ljubavnega čara in smeha

V LJUBEZNI IN PESMI

V glavni vlogi:
MICHAEL BOHNEN LEE PARRY PAUL HORBIGER GRETEL THEIMER

Godba: **JOHANN STRAUSS**

Jutri! **Jutri!**

JOHN BOLES in primadona **EVELYN LAYE** v filmu prelepih melodij

BOZANSKA NOČ

Zvočni kino **IDEAL**

V zaščito obrtniškega stanu

Ljubljana 14. novembra.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je priredila 11. t. m. dopoldne anketu, na kateri se je razpravljalo o nekaterih določbah zakonskega predloga o pooblaščenih inženjerih, ki globoko posegajo v narodno gospodarstvo, osobito pa v delokrog in eksistenčne pogoje mnogih obrtniških panog. Pri tej priliki se je ugotovilo, da člen 14. navedenega zakonskega predloga omogoča gotovim podjetjem, da z nastavitvijo pooblaščenega inženjerja kot poslovodje dobe v roke dejanski monopol za dela, ki so jih dosedaj imeli obrtniki. Tu bi prišla v poštev elektroinstalacije, instalacija vodovodov, plina, centralnih kurjav, kanalizacije, montaža raznih strojnih naprav, da celo dela nekaterih kovinarskih strok, ki spadajo danes v delokrog strojnih in stavbnih ključavničarjev, mehanikov itd.

Nadašnje se je ugotovilo, da v členu 15. pridržuje predlog zakona pooblaščenim inženjerjem celo vrsto del kot izključno delokrog, da pa spadajo po dosedanjem običaju in dasi po predpisih obrtnega zakona v tu- in inozemstvu v delokrog obrtnikov. Posledica bi bila, da bi bili od teh del izključeni obrtniki, pri čemer bi bile prizadete osobito gradbene, elektrotehnične, instalaterske in druge kovinarske stroke, katerih delokrog se danes stika z delokrogom nekaterih inženjerskih panog.

Končno se je ugotovilo, da hoče predlog zakona o pooblaščenih inženjerih dopolnjevati in izpreminjati določbe obrtne-

Dnevne vesti

— Cenjene naročnice, ki so prejeli so-
botno številko „Slovenskega Naroda“ pozne-
je, kakor jo prejemo navadno, zlasti
one po deželi, prosimo, naj nam oprostite
zamudo, ki jo je zakrivil defekt v rola-
cijskem stroju.

— Visoko odlikovanje predsednika Av-
tokluba Nj. Vel. kralj je odlikoval z re-
dom Jugoslovenske krunice III. stopnje
predsednika Avtokluba in Ljubljani Avgu-
sta Praprotnika. K visokemu odlikovanju
iskreno čestitam!

— Kongres kemikov. V Zagrebu so
imele včeraj posvetovanje delegati za-
grebske, beogradske, ljubljanske in ma-
rišorske delegacije kemikov, ki so dolo-
čili vse potrebno za kongres kemikov.
Kongres se bo vršil v Beogradu ob enem
s kongresom Udruženja Jugoslovenskih
inženjerskih in arhitektskih. Na konferenci
v Zagrebu so bile zastopane organizacije
kemikov, vsaka po dveh delegatih, pris-
stvoval je pa tudi delegat sekcije jugoslo-
venskega kemičnega društva iz Ljubljane
in Zagreba. Kongresa v Beogradu se ne
udeležijo samo strokovni kemiki inženjerji,
temveč tudi kemiki filozofi in kongres se
bo imenoval kongres uporabne kemije in
tehnologije. V raopravno pridejo strokov-
na vprašanja iz različnih panog industrije
in stanovska vprašanja kemikov. Program
določijo beograjski klub kemikov in ga
pošlje vsem klubom v vpogled. Brezposel-
nost vlada tudi med našimi kemiki, v za-
grebskem klubu je 40 brezposelnih ke-
mikov.

— Izlet JČ Lige iz Crikvenice na Če-
škoslovaško. Jugoslovensko-češkoslovaška
liga v Crikvenici se mudi te dni v Pragi.
Pragiški odbor CJ Lige ji je priredil v pe-
tek družabni večer, ki se ga je udeležilo
zlasti mnogo iz Crikvenice na počitnice
zahajajočih Pražanov. Vodja izleta dr.
Sobol se je v iskrenih besedah zahvalil
za prisrčni sprejem, naglašajoč skupno
delo Čehov in Jugoslovanov, ki je obrabo-
lo zlasti v Crikvenici bogate sadove. V
dokaz hvalečnosti je CJ Liga v Crikvenici
izvolila za častnega člana Društvo
zdravilišč na Jadranu in dr. Sobol je iz-
ročil podpredsedniku društva švestku
častno diploma.

— Hvaleviden sklep hrvatskih zobo-
tehnikov. Udruženje samostojnih tehnikov
savske banovine je imelo včeraj zborova-
nje, ki je na njem obravnavalo novi za-
kon o zobotehnikih. Hrvatski zobotehnik-
i so sklenili ustanoviti v Zagrebu zoboteh-
nično stanico, kjer bodo siromakom brez-
plačno lečili zobe.

**Danes prične predpro-
daja**
vstopnic za nadvse zanimivi mistič-
ni večer svetovnoznana telepata
SVENGALI
Vstopnice od Din 5.— do Din 25.—
v predprodaji v ZVEZNI KNJI-
GARNI pred glavno pošto.

— Dobave. Direkcija državnega rudni-
ka v Velenju sprejema do 26. t. m. ponud-
be glede dobave mešanega benoina, do
28. t. m. pa glede dobave čiste vrvi ter
strokovnih časopisov za l. 1933. Predmet-
ni oglas z natančnejšimi podatki je v pi-
sarni Zbornice za TOI v Ljubljani inte-
resentom na vpogled.

— Prodaja železniških vagonov za polj-
ske (industrijske) železnice se bo vršila
dne 21. t. m. na postaji Apatin - Fabrika
potom javne licitacije. Predmetni oglas je
v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani in-
teressantom na vpogled.

— Nova grobova. Danes je umrla v
Ljubljani gđ. Alojzka Zadnik v cvetu
mladosti stara 22 let. Pogreb bo jutri ob
15.30 iz mrtvašnice splošne bolnice. Včeraj
je umrla v Ljubljani učiteljica ga
Pavla Božič - Kmet. Pogreb bo v
sredo ob 14 iz mrtvašnice splošne bolnice
Blag jima spomin, težko prizadetim svoj-
cem naše iskreno sožalje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi,
da bo večina oblačno, v splošnem nespre-
menjeno vreme. Včeraj je bilo po vseh
krajih naše države deževno. Najvišja tem-
peratura je znašala v Splitu 17, v Skoplju
13, v Ljubljani 8, v Mariboru in Beogradu
7 stopinj. Davi je kazal barometer v
Ljubljani 776,2, temperatura je znašala 6
stopinj.

— Tragična smrt matere dveh otrok.
V soboto so našli v Savi pri Bosanskem
Samcu truplo Smitle Bjelič, ki zapuščala
dva otroka. Oblasti so osumile ali enega
moža, da jo je pahnili v vodo. Arhetre je
njega in njegovo hčubico, ki je priznala,
da ji je mož večkrat pravil, da bo ženo
ubil.

— Jovan Miljković obsojen na smrt.
Poročali smo že o obravnavi proti raz-
bojniku Jovanu Miljkoviću in njegovim
pajdašem v Petrinji. Obsojena je bila z-
rečnica včeraj opoldne. Kolodvodja za-
bojniške tolpje Jovan Miljković je bil ob-
sojen na smrt na vešalih, Boško. Ičičević
na došmrtno ječo, Milan Kovačič - Ra-
ljevičević in Milan Čorič - Kovačević na
2 let, Jovan Črnogradina na 10 let in 2 me-
seca, Dragan Grubješić pa na let. Drugi
so bili oproščeni. Ko so mu prečitali
smrtno obsodbo je Miljković prebledel in
se prijel za prsa. Na predsednikovo
vprašanje, če je zadovoljen s sodbo, se je
stresel in odgovoril, da ni zadovoljen in
da bo vložil priziv. Potem je pa prosil,
naj mu dajo cigareto.

— Šrajce bele in modne, kravate za-
lepne robove, ima najceneje trvdka Kar-
ničnik, Stari trg 8.

EDINA TRGOVINA ČEVLJEV
V SELENBURGOVI ULICI
»TEMPO«, oddelek za gotovino,
LJUBLJANA, Selenburgova ul. 4, dverišče

Noseče matere morajo skušati vsako
zateganje odpraviti z uporabo naravne
»Franz Josefovca grenčice. Predstojnik
univerzitetnih ženskih klinik soglasno
hvalijo pristno »Franz Josefovca vodo,
ker se lahko použije in se mlo odpirajo-
či učinek zanesljivo pokaže v kratkem
času brez neprijetnih stranskih pojavov.
»Franz Josefovca grenčica se dobi v
vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih
trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj Kdor se zanima za slovensko glas-
bo, predvsem simfonično, mora posestiti
nocojšnji koncert pevskega zbora Glasbene
ne Matice v unisoni dvorani. Izvajajo
se tri dela prvih na našem koncertnem
odru. Ob začetku Bravničarjeva overtura
Kralj Matjaž, nato dve simfoniji, in sicer
Szymanovskega Nočni spev in Stravi-
nskoga Simfonija psalmov. Vseh izvajal-
cev je okrog 180. Matični zbor šteje pre-
ko 100 članov, orkester pa nastopi danes
v taki sestavi, kakor ga še nismo čuli.
Poleg celotnega orkestra imata obligatno
vlogo tudi dva klavirja in harmonija, žal,
da nimamo v koncertni dvorani orgel,
potem bi bil vtis Simfonije psalmov še
večestrajnejši. Simfonija Nočni spev je
idealno lepa, karakteristična, silka noči
in razpoloženja v noči, Simfonija psalmov
pa slavospev Najvišjemu, ki izzveni v
največestrajnejši akordi in največjemu
fortissimu. Vsaka od obeh simfonij ima tri
dele. Vsem posestnikom pripravljamo, da
preje prebero uvodne besede k posest-
nim delom, ki so tiskane v malem spor-
du, ki se dobi v predprodaji in pri bilje-
terjih. Opozorjamo, da je sedežev še do-
volj na razpologo, do 6. v Matični knji-
garni, od pol 8. ure pa pred dvorano, v
Unionu. Naj velja danes zvečer parola:
Vsi na koncert!

—lj Rimski zid so letos temeljito po-
pravili. Nameravali so ga tudi prekriti,
da bi ga obvarovali pred škodljivimi v-
remenskimi vplivi. Toda kritje je težko iz-
vesti, ker upoštevanje še arhitektskega
razloga. Baje bi ne bilo umestno prekrti
zidu z betonsko ploščo, ker je to preveč
lik skok med stari in modernim nači-
nom zidanja. Rimljanji namreč niso pozna-
li betona. Zato se je zdelo gospodom, ki
odločujejo pri teh stvarih, potrebno dobro
proučiti vprašanje kritja. Kaj so sklenili,
ni znano, ker je zid še vedno nepokrit kot
je bil doslej. Ker je pa bil vedno tako iz-
postavljen vremenskim vplivom, so bili
vzdrževalni stroški znatni, vžeta popra-
vila pa prav za prav brezpomembna. Kjer
seka zid Murnikova ulica, je ob Tehniški
srednji šoli; železna ograja iz vrati, ker je
hoja po zidu prepovedana široka vrata
so pa odprta na stečaj, očividno so jih
odprli pobalini s silo, saj so tako poško-
dovana, kot da tudi izvirajo iz rimljan-
skih časov.

—lj Umrla so v Ljubljani od 4. do 10.
t. m. Murnik Radoslav, 62 let, Japljeva
ul. 2. Zöhrer Adela, roj. Kraschovc, 89
let, vdova ravn. fil. društva, Erjavčeva c.
4. Pöschl Marija, roj. Jenček, 52 let, dvo-
va knjigovodje, Gosposvetska c. 7. Flander
Avgust, 57 let, bivši mizarški pomočnik,
Japljeva ul. 2. Berocii Terezija, 6 let,
hči zas. uradnika, Levstikova ul. 19-11.
Zeschko Marija, roj. Wellunshöf, 78 let,
zasebnica, Blielwosova c. 3. Medved Te-
rezija, roj. Simdu, 88 let, zasebnica, Po-
ljanska c. 16. Carl Josip, 57 let, kavarner,
Gospoksa ul. 1. Jeraj Rozalija, roj. Lov-
šin, vdova po žel. sprevidniku, Bežigrad
16. V Ljubljaniški bolnici so umrli: Čermelj
Marija, 48 let, branjevka, Kolodvorska ul.
18. Schulz Marija, roj. Legat, 59 let, dvo-
va trg. potnika, Vošnjakova ul. 4. Lavrič
Marija, 14 let, hči baltarja, Krašnja 34.
Stih Marjan, 2 meseca, sin služkinje, Usje
40. Velepec Katarina, 36 let, žena delav-
ca, Podreče. Papler Mihael, 59 let, posest-
nik, Bistrice 64. Šavelj Terezija, 62 let,
zasebnica, Dupleca 18. Komidar Marija,
40 let, prodajalka časopisov, Reber 17.
Mrak Jurij, 65 let, vpok. drž. dacar, Male
Kostrevnice 35. Založnik Janez, 11 mes-
cev, sin dnarjara, Polhov gradec. Schwör
Mihael, 10 let, sin delavca, Stražišče 75.
Gerkman Darinka, 1 mesec, hči voznika,
Galjevica 40. Vidmar Angela, 8 let, hči
baltarja, Plešivica 14. Šošter Viktor, 4
mesece, sin trg. sluga, Krizevniška ul. 9.

—lj Trgovci! Združenje trgovcev v Lju-
bljani vas vlnudno naproša, da se blagovo-
lite udeležiti v sredo, dne 16. t. m. preda-
vanja sodnika upravnega sodišča dr. Likarja
iz Celja o ugotavljanju davčne osnove za
pridobnino in davke na poslovni promet.
Predavanje se vrši v veliki dvorani Trgo-
vskega doma, točno ob 8. uri zvečer. Pred-
sedstvo uprave.

—lj Živinski sejmi ukinjeni. Mestno
načelstvo ljubljansko razglasa, da so ži-
vinski sejmji v Ljubljani radi alinavke in
parkljevke do nadaljnjega ukinjeni.

—lj Tečaj smučarske telovadbe. SPD
uvade tečaj smučarske telovadbe (tkz.
smučarsko telovadbo na suhem). Prvi te-
čaj se bo vršil pričenši s 1. t. m. vsak
četrtke od 20. do 21. ure v telovadnici
srednje Tehnične šole (Obrtna šola,
vhod pri glavnih vratih, Aškercova ul-
ca). Za tečaj se ne pobira pristojbine
temveč plača vsak udeleženec prispevek
za kritje učinkovitih stroškov. Za odrasle
je položiti pri Osrednjem društvu SPD
Din 10, dijakimaj 50% popusta. Prija-
ve sprejema pisarna Slovenskega planin-
skega društva, Masarykova cesta 14/I (pa-
lača Grafike) kjer se izstavlja tudi pod-
dila. K tečaju je prinesiti telovadne
čevlje.

—lj Širši sestanki političnega društva
JRKD za vodmatkei okraj se bo vršili v
torek ob 20. v gostilni »Majaronček« (pri
Leonišču). Poročali bo župan g. Fr. Dinko
Puc in še nekateri drugi govorniki.

—lj Koncertni mejeer Narodnega gla-
dališča v Ljubljani g. Ivan Trost igra na
nocojšnjem koncertu v simfoniji Szy-
manovskega prekračen in važen violinski so-
lo. Na koncertu, ki se ne bo ponavljal, in

na katerem se izvajajo tri švirna slovan-
ska dela, ponovno opozarjamo naše ob-
činstvo. Predprodaja vstopnic v Matični
knjižgarni.

Danes ob 4., ¼ 8. in 9¼ zvečer:
Demon žensk
Rasputin
Film o slovitem mužiku, kateremu
se je klanjala vsa carska Rusija.
Mož, ki je bil demon in svetnik v
eni osebi!
V naslovni viogi
CONRAD VEIDT
Predprodaja vstopnic dnevno od
11. do ¼ 13. ure.
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

—c Svečana komemoracija v spomin Vla-
dimira Gortana in bazoviških žrtev, ki ga
je priredila celjska »Soča« včeraj ob 11. do-
poldne v veliki dvorani Narodnega doma,
je bila zelo lepo obiskana. Udeležili so se
tudi zastopniki vojaških in civilnih oblastev
in uradov, korporacij in društev. Odvetnik
g. dr. Mikuletič je najprej spregovoril o
Gortanu in bazoviških žrtvah Bidovcu, Ma-
rušiču, Milošu in Valenciču ter o strašnih
razmerah v Juljski Krajini. Nato je pevski
zbor »Soče« intoniral dr. Bajca »Pesem pri-
morskih emigrantov«, g. Cebular pa je de-
klamiral Gradnikovo »Molitve beguncev«.
Akademik g. M. Černigoj je v lepem, em-
peramentnem govoru očrtal pomen in tragi-
ko rapalske pogodbe za naš narod ontran
meje in za našo državo. G. C. Velušček je
deklamiral Zupančičevo »Naše pismo«. Le-
po proslaval je zaključila posrečena alego-
rija, ki je simbolizirala junaštvo Gortana
in bazoviških žrtev ter trpljenje našega na-
roda, ki je v oblasti nasilnega tujca.

—c Poroka. V nedeljo 13. t. m. dopoldne
se je poročil v Petrovčah g. Tine Kopusar,
trgovec v Celju, z zasebno uradnico gđ.
Liziko Danevovo iz Celja. Pevski zbor
»Ojke« je zapel na predvečer poroke ne-
vsteti podkornico. Mlademu paru iskreno čis-
stitamo!

—c Nedeljski nogomet. Na sportnem
igrišču pri »Skalni kleti« se je vršila v ne-
deljo 13. t. m. drugorazredna prvenstvena
nogometna tekma med SK Olimpom iz Celja
in SK Laškim, ki se je končala z zasluzeno
zmago SK Olimpa v razmerju 3 : 1 (2 : 1).
Tretji gol za SK Olimp je zakrivil golman
SK Laškega. Laščani so igrali fair, a prebo-
ječe, Olimp pa je prevladoval z ostro, hitro
igro. Tekmo je sodil g. Janežič zadovoljivo.
Ob 14.30 se je pričela na Glaziji druga od-
ločilna kvalifikacijska tekma med SK Ra-
pidom iz Maribora in SSK Celjem, ki se je
končala z zmagom Rapida v razmerju 5 : 4
(1 : 0). Celjani so bili skoro vso igro v lahki
premoči in so igrali izvrstno, pustili pa so
več lepših šans pred golom nezabrljenih.
Celjski golman Hildinger, ki je dobil v 27.
minuti prvega polčasa hudo brco v trebuh
in obeležal nezavesten, je izpustil dve žogi,
ki bi ju bil lahko ubranil, če bi bil v svoji
običajni formi. Goli za Rapid so padli v 30.
minuti prvega ter v 23., 25., 28. in 41. minuti
druga polčasa, goli za SSK Celje pa v 5.,
31., 35. in 42. minuti drugega polčasa. Go-
stje so se odlikovali z obrambo in napadi,
igrali pa so deloma sirovo. Njihova zmaga
ni bila zaslužena. Sodnik g. Dolinar iz
Ljubljane je sodil izredno dobro. Tekmi je
prisostvovalo okrog 600 gledalcev, izmed
katerih so se »drugarji« SK Rapida vedli
precej nesportno. S to tekmo je SSK Celje
izpadel iz prvega razreda, v katerega je
vstopil SK Rapid.

Iz Novega mesta

Osebnost. Nastavnik tukajšnje gim-
nazije g. Danilo Fon je imenovan za ho-
norarnega učitelja petja in telovadbe na
banovinskih kmetskijih šolah na Grmu. Po-
treben bi bil tudi gimnaziji učitelj petja.
— Zupni starosta SKJ dr. Ivan Vasič
je odšel v Beograd k otvoritvi sokolske
razstave. V radijskem prenosu otvoritve
smo čuli, da se je Nj. Vel. kralj prav to-
plo zanimal za oddelek novomeške sokol-
ske župe.

— Molki na šolah. V petek ob enajstih
so tudi naši učni zavodi proslavili spomni-
miru. Kratkim predavanjem je sledil dve-
minutni molki.

— Prosvetni tečaj novomeške sokolske
župe v soboto popoldne in vso nedeljo je
potekel ob izrednem zanimanju. Tečaj je
sopretno vodil župni prosvetar, sreski šol-
ski nadzornik br. Fran Zagorc. Predava-
nja so se vršila na meščanski šoli in so
bila močno obiskana. Nekateri domači in
tudi predavatelji so želj salvo zahval.
Izjedi, da trud ni bil zaman, saj je tečaj
posebno z zanimanjem obiskoval okoliško
učiteljstvo, na katerem sloni vse prosvet-
no delo na deželi.

—lj Krajevni organizaciji JRKD za
dvorski okraj (IX., X., XI. in XII. volišče)
priredila v četrtke dne 17. t. m. v salonu
gostilne pri Mraku na Rimski cesti skup-
ni sestanek članstva za obe organizaciji,
na katerem bodo poročali vs. ljubljanski
župan dr. Puc in dragi. Vsi člani in pri-
jatelji razvijeni.

Nova vrsta zavarovanja
»Mojeza moža je povozil avto, tako
da je napol mrtev. Ali bi mu mogli iz-
plačati polovico zavarovalnine?«

Pomembna Martinova nedelja

Martinove gosi menda še nikoli niso plavale na tako razburkanih va-
lovih vinskega morja kakor včeraj

Ljubljana, 14. novembra.
Najpomembnejši dan v vsem letu je pač
Martinova nedelja. Vsaj za nas, ki tako
verno prisegamo na vse simbole sloven-
stva in zlasti še na frakeljčke. Zaradi te-
ga nas seveda ne more nihče obsojati, če
dokumentiramo svojo samobitnost ter sa-
moniklost. Čemu bi torej ne naglašali zla-
sti na Martinovo nedeljo, ki je najlepši
praznik slovenstva. »blagor mu, ki se na-
pije!«

Prijatelj temeljitosti pa mora omeniti
še druge razloge, zakaj je bila včerajšnja
nedelja še posebno pomembna. Samo po-
mislite, da se časi neprestano spreminjajo,
in seveda vedno na boljše, ter so se letos
tako zasukali, da kar plavamo v »božjem
blagoslovu« pri nas se vince kar cedi kot
se v obljubljeni deželi med in mleko. Le
naj še kdo zabavlja, saj bo vino kmalu
cenejše od vode! Vsi so prepričani, da je
vino, in z njim vred druge božje »apljice,
največji blagoslov za deželo; skrbeti torej
morajo, da je cenejšo od kruha. In letos je
ta božanska kapljica tako poceni kot je
lahko le v najboljših časih.

Ko se je že posebno očitovala pomemb-
nost Martinove nedelje ter je bilo povsem
jasno, da je Ljubljana »mokra«, še bolj kot
Amerika, je vinski bratec povzdignil glas
sredi bratovščine: — Le po njem, pijte,
slevo, zakaj smo pa zadnjič varčevali? Pi-
jimo na zdravje tistega, ki je izumil me-
narodni dan varčevanja!

Presrečni moramo biti, saj so včeraj
vsj »dobri Slovenci« napivali vsemu in
nedvomno niso pozabili niti presvete mora-
le. Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da
je nekdo napil morali v zaključni druž-
bi: — Živela morala in nesmrtna slava
memu, ki lo je izumil! — Nekdo je od-
pil: — In živeli moralisti, ki imamo v na-
ši sicer nepokvarjeni Ljubljani toliko hva-
leznega dela! Naš živj »Veseli vinograd«,
ta tako dobrodošla kost ob kateri si je
naša morala tako imenito nabrusila zobe!

Razumljivo je, da je bilo največ napi-
nic spregovorjenih za »mokro« Ameriko.
Baš zaradi preiminitvenih ameriških volite-
v je bila letošnja Martinova nedelja tako po-

Lepi uspehi zajednice „Dom in šola“ v Kranju

Sestanek staršev, predavanje o sodobnem srednješolskem pouku in štedenju

Kranj, 13. novembra.
Prvi letošnji sestanek staršev, ki ga je
priredila zajednica Dom in šola, je krasno
uspel. Nad 80 ljudi vseh stanov, staršev in
skrbnikov gimnazijskih dijakov, se je
skrbno danes dopoldne v gimnaziji. To le-
po število pač dokazuje življenjsko upra-
višeno organizacije in zmisel skupnega
dela šole in doma. Sestanek je otvoril di-
rektor g. dr. Simon Dolar. Poudaril je, da
se danes težki časi vplivajo na duševno raz-
položenje staršev, da se sami vzgajajo in
da prenašajo svoje vzgojne izkušnje tudi
na mladino.

Nato je govoril bivši gimn. ravnatelj g.
Ivan Košnik o dobrem pouku v srednji
šoli. V svojem predavanju je hotel razči-
stiti vzroke najrazličnejših nesoglasij med
šolo in domom, ki so tudi privedli do pre-
pričanja, da so potrebni stiki med obema
važnima vzgojnima činiteljema dijakovega
življenja in dela. Predavatelj je sam odli-
čen vzgojitelj, zato je lahko podal primere
iz svoje izkušnje; s tem je bil vtis preda-
vanja še bolj dostopen in prepričljivi. Po-
kazal je, kako pametno je urejena organi-
zacija naših srednjih šol. Najbolj razširjeni
tip — realna gimnazija — omogoča abso-
lutno, da morejo nadaljevati katerokoli
vrsto vseučiliškega študija. Pripraven pa
je tudi za sedanje nemire razmere, ko se
starši morajo često seliti iz kraja v kraj,
med tem ko otrokom ni treba menjati vrste
gimnazije. Kako važen je za otroke pre-
stop iz osnovne v srednjo šolo. Tu ima za
vsak predmet strokovnega profesorja; uče-
nec se mora naučiti orientirati in samo-
stojno misliti. Starši vobče diso poučeni,
kako se vrši srednješolski pouk. Zavedati
se morajo, da zahteva šola mnogo od uče-
na in še več od učitelja, ki mora delati
vedno skupaj z učencem. Zanj je važna
pred vsem metodična priprava, načrt, kako
bo razdelil vsako učno uro. Važno je tudi
omejanje dijakov, o katerem starši običajno
zelo malo vedo. Ne zadostuje neka
odgovorov temveč odločuje splošen vtis,
ki ga napravi dijak na profesorja in ki se
pokaže že v nekaj tednih. Tudi v praktič-
nem življenju ocenjujemo človeka po sploš-
nem njegovem delu. Sestavni del dijakove-
vega dela je domača priprava. Učenec se
mora pripravljati takoj po uri in ne šele
za prihodnjo uro. Tudi zanj je potreben
stalni načrt za delo.

Važno je tudi razmerje šole in doma
do sporta, ki ga dijaki toliko goje. Ne-
dvomno ima sport svoje dobre strani, ki
se kažejo zlasti v tem, da je izginila ona
bledičnost, ki se je zlasti vidno včasih
opazila pri dekletih. Seveda se mora go-
jiti v pametnih mejah. V vsem dijakovem
delu se mora videti in poudarjati čut dol-
žnosti in odgovornosti. Končno je predava-
telj pripravil staršem, naj v primeru po-
trebe ne preskrbe učenca inструкторa šole
na koncu leta, temveč že v začetku, da ga
navadi smotrno delati, da bo pozneje sa-
mostojno lahko študiral. Ravnatelj g. dr.
Dolar je pripomnil, da so minuli časi, ko
se je učitelj pečal samo z učencem, ki ga
je imel pred tablo, namestu te individual-
ne vzgoje je stopila delovna metoda, ko
sodeluje ves razred. S tem se pri vseh
učencih poveča zanimanje za predmet.
Učenec spozna, da je tudi sam doprinesel
neka k uspehu učne ure in je tega vesel.
Nad vse zanimivo je bilo tudi preda-

membna. Vinski bratci so navdušeno kri-
čali: — Živio! Naš pokret se širi! Zma-
gujemo! Naš pokret je mednarodni! Na
to se pa pije! — Takšnih ganljivih mani-
festacij še ni bilo. Najbrž Martinove gosi
niso še nikdar plavale na tako razburka-
nih valovih neizmernega vinskega morja.
Ljubljana je nudila Ameriki vso moralno
podporo.

In to je prav za prav idealizem, ki bi
ga nihče ne mogel pričakovati od vinskih
bratcev. Naš »mokri« bodo še bridko ob-
žalovali, da so s takšno verno manifestaci-
jo za »mokro« Ameriko. Kaj bo, če se
njihov življenjski eliksir podrazi? Lahko se
pa zgodi še kaj hušnega, katastrofalnega,
ne le, da bi se podražilo vince zaradi ukri-
nitve prohibicije, temveč, da bi Američani
v prvem navdušenju spili vse tekočine, ki
vsaj nekoliko cikajo na alkohol, če bi jih
tako grozno željalo, da ves svet ne bo mo-
gel pridelati dovolj vina in pripraviti dru-
gih opojnih pijač!

Bodočnost pokreta vinskih bratcev se
jim je zdela včeraj nedvomno preveč rož-
nata in niso mogli pomisliti da se jim ma-
jejo tla pod nogami vsestransko. Seveda
piše svet okrog njih tudi danes, kar bi
jim moralo biti simboličen opomin, da ni-
hovemu pokretu grozi propad zaradi žeje
Američanov.

Sicer pa imajo pristaši vseh mogočih
in nemogočih pokretov dneve, ob katerih
manifestirajo za svoje nezasišane težnje,
zakaj bi torej še vinskim bratcem ne pri-
znali, kar jim pripada? Ali ima njihov po-
kret bodočnost ali ne, je brez pomena, kaj-
ti čedalje očitnejše se kaže, da bodo lju-
dije postale sčasoma povsem ommamljeni
in da se sploh ne bodo več zadržali iz sladke
opoinosti. In tedaj bo pač tudi vseeno, ali
Američani odpravijo prohibicijo ali ne, saj
bo efekt vedno isti, ali bodo ljudje kaj pili
ali ne.

Nasno se kaže, da je že nekaj naših
kulturnih okrajkov v tej čudni ekstazi, da
smo dobili kar čez noč nešteto posebnih
humoristov — takšnih, da se jim moraš
res smejeti — čeprav je tudi načeta pole-
mika, da nimamo smešnikov.

vane g. prof. dr. Josipa Zontaria o varče-
vanju. Poudaril je, da tu ne gre za pri-
trgovanje od ust, kajti življenjsko važen
je ekstenčni minimum, pač pa gre tu za
pravilen način gospodarjenja, ki je potre-
ben pri razpolaganju z javno in še bolj z
zasebno imovino. Veliki izdatki za luksuz-
ne potrebščine, ki jih večinoma uvažamo,
se morajo kolikor mogoče zmanjšati in
omejiti. Zato proč z nepotrebnimi izdatki,
kupujmo le domače blago. Z zmernostjo v
zasebnih izdatkih bomo ustavili naše go-
sposdarsko propadanje. Tudi tu bi bilo po-
trebno zadržno gospodarjenje. Zlasti mladi-
na mora znati varčevati, denar ji mora
prav služiti, ne sme postati suženj denarja.
H koncu je g. ravnatelj dr. Dolar ome-
nil, da je baš varčevanje oni čimelji ki je
prvi pogoj, da se ne pojavijo že pri deci
razlike med šolji, ki so nepomembne in
naravnost škodljive za pravo družabno
življenje. Zahvalil je vs vsem udeležencem
za lep obisk. Oba govornika sta žela mno-
go priznanja s strani poslušalcev.

Delavni organizaciji »Dom in šola« čis-
titamo ob teh uspehih in ji želimo tudi pri
prihodnjih predavanjih, ki so še v načrtu,
toliko obiska; staršem pa pripravljamo, da
se vestno udeležujejo teh potrebnih se-
stankov, ki prinášajo mnogo koristi učitel-
ju, staršem in s tem tudi učencem, kar je
njih glavni namen.

Iz Tržiča

— Javna zahvala. Kakor vsako leto je
tudi letos proslavila tržičska meščanska šola
kot edina v dravski banovini narodni praznik
bratske ČSR tako, da je sodelovala s
svojin dijaštvom pri sokolski proslavi, na
svojo roko je pa organizirala nabalralno ak-
cijo za knjige revnim dijakom in za živila
šolarski kuhinji. Kljub krizi so dijaki na-
bralj 2.442,35 Din v denarju in različni ži-
vilj okoli 300 kg, kar prča, da je Tržič s
svojo okolico težnjim meščanske šole na vso
moč naklonjen. Ravnateljstvo izreka tem po-
tom vsem plemenitim darovalcem v imenu
dijakov najiskrenejšo zahvalo s prošnjo, da
ohranijo svojo naklonjenost

E. Deaconello:

101

Profletstvo ljubezni

Roman

Te ji ne smem pustiti, ker bi jo utegnili kdo ukrasti...

Na vogalu, ko je hotel zaviti v ulico de la Sante...

Aha, čakaš, da prispe avtobus, ki vozi na pokopališče...

In pripomnil je strupeno, škodoželjno: Pojdi se malo pogrejt v to kurnjo...

Kakor vsi nesrečneži, ki jih razjede neozdravljiva bolezen...

Baš je sanjaril o bodočnosti: In zida gradove v oblakih...

— Milček, — je mislil sam pri sebi, — se vrne, kakor mi je obljubil...

Ubožec ni čutil dežja, ki ga je bil že do kože premočil...

Poslušala bosta samo tiste krásne besede, ki so z njimi usmiljenke v bolnici poučevale njega...

Gotovo Milček še ni mogel priti ponj... toda pozabil na svojo obljubo...

Vendar se je pa njegovo srčece pri tej misli krčilo in solze...

— O, ne, ne, ne, ne, ne pozabil, da ima tu svojega najboljšega prijatelja...

Hotel je vstati, pa ni mogel. Koleni so se mu šibila, noge ga niso hotele več nositi...

Hotel je bežati... Opijemati se je moral zidu, da bi ne padel...

Bil je na bulvarju de la Glaciere, na koncu ulice, kjer se je naenkrat ustavil izvošček...

Da, bil je Milček!... Dobro ga je spoznal, čeprav je bil drugače oblečen...

Govoril je z izvoščekom... Mož mu je odgovarjal, kimal je z glavo v znak, da razume...

Zavil je s kočijo k hodniku, odložil bič, privezal vajeti in zlezal s kozla.

Milček mu je naročil, naj ga počka.

Milček je zavil v ulico de la Sante, previdno je stopal po hodniku...

— Končno!... Ti si!... Ah, saj sem vedel, da prideš...

Milček mu ni mogel takoj odgovoriti.

Gledal je svojega prijatelja in groza ga je obhala pri pogledu na strašno izpremembo...

Čeprav se je premočeval, so se mu na obrazu jasno poznali sledovi bolestne groze.

Čudno se ti zdi, da sem se tako izprememil... — je dejal z otožnim smehljajem...

— Saj sem se komaj vrnil v Pariz. Šele včeraj smo se vrnili iz Bretagne...

— In vendar je res... je dejal Milček otožno; — in strašno je, če si prisiljen sovražiti in prezirati svojega očeta.

— To ti rad verjamem... je odgovoril Claudinet... In morda je še boljše...

— Tako, da ti ne morem povedati. — Zakaj pa ni prišel s teboj? — Ne ve, da sem tu.

— Ali me boš pa mogel zdaj odvesti k njemu? — Ah, prepričan sem, da te bo z veseljem sprejel...

— Torej nisi storil prav, da mu nisi prej povedal, da greš pome... — Da, da! Pote prihajam.

— Prej nisi mogel priti... To sem dobro vedel.

Sadno drevje vrh nebotičnika

Ivar Kreuger je imel v New Yorku krásno opremljeno stanovanje

Neki newyorški list poroča o krásnem stanovanju, ki si ga je bil uredil švedski vizigilčni kralj Ivar Kreuger...

Okrog stanovanja na terasi nebotičnika si je bil uredil Kreuger razkošen vrt. Iz Francije so mu pripeljali več ton prsti...

Sobe so imele posebno stropno ventilacijo, ki je skozi njo prihajal svež zrak...

Kot prezident se ne brani več novega klobuka. Ljubitelji zgodovinskih znamenitosti so že prej organizirali pravi lov za sivim Rooseveltovim klobukom...

Pariški modni svet je reagiral na izvolitev Roosevelta za ameriškega prezidenta z novo modno kreacijo...

Blaznež v samostanu Razburljive trenutke so preživeli te dni v samostanu Jezusa in Marije na Highland Millsu blizu New Yorka...

Spalnice Din 2200.— omare > 450.— postelje > 250.— kuhinjske oprave > 1000.— kuhinjske kredence > 500.—

BEZOPOPRAVLJALNICA popravlja čevlje nitro in poceni. — Ljubljana, Selenburgova ul. št. 4, dvorišče. 91/T

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

TELEFON 2059 P R E M O G SUHA DRVA Pogostnik, Bohoričeva 5.

TUDI BLONDIRANJE LAS je izredno delikatna zadeva. Preizkušena specialistinja za to delo je Olga Gorazdova...

PERJE PUHAŠTO Din 15.—, čohano Din 32.—, puh Din 140.— kg, ter VOLNO in ŽIMO za modroce izredno poceni prodaja: Šega, Wolfova ulica 12 (dvorišče). 106/T

DA MSKI KLOBUKI že od Din 60.— naprej v največji izbiri vedno zadnje novosti samo v modnem salonu — »La Femme Chic«, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 7. 4281

NOVA HISA visokoprtilična, z 2 stanovanjema in gospodarskim poslopjem naprodaj. Težno pri Mariboru, Gregorčičeva ulica 7. 4281

SE DVE PARCELI 525 in 648 kvad. metrov takoj naprodaj. Streliška ulica 33. Inž. arh. Bogomir Pust, Ljubljana. 4211

POSODJAMO plošče in gramofone »SLAGER« Ljubljana, Aleksandrova c. 4 (prehod »Victoria« palače)

DVA ČEVJAR. POMOČNIKA sprejme takoj Franc Bohinc, čevljarstvo, Škofja Loka, Novo predmestje 16. 4283

ZA NOGAVICE IN OBLEKE dobro izučene delavke potrebuje Krapec, Zagreb, Trakovčanska 21. 4282

SLUGO IN INKASANTA mlažjo moč, ki lahko položi kavčijo v gotovini, potrebujem za takoj. Predstaviti se: Poduka, Zagreb, Nikoličeva 12, III. nadstr., dvorišče. 4279

GLASBA POSODJAMO plošče in gramofone »SLAGER« Ljubljana, Aleksandrova c. 4 (prehod »Victoria« palače)

STANOVANJA DVOSEBNO STANOVANJE takoj oddam glij za 1. decemb. Stanovanje je zelo veliko, lepo in suho, s parketi in vsem komfortom. Polzve se pri žužku, Stožice št. 152. Cena nizka. 4280

MLAD PES se je zatekel (temne barve). Jakob Jesih, Florjanska ul. 42. 4288

ZIVALI SLUŽBE DVA ČEVJAR. POMOČNIKA sprejme takoj Franc Bohinc, čevljarstvo, Škofja Loka, Novo predmestje 16. 4283

ZA NOGAVICE IN OBLEKE dobro izučene delavke potrebuje Krapec, Zagreb, Trakovčanska 21. 4282

SLUGO IN INKASANTA mlažjo moč, ki lahko položi kavčijo v gotovini, potrebujem za takoj. Predstaviti se: Poduka, Zagreb, Nikoličeva 12, III. nadstr., dvorišče. 4279

GLASBA POSODJAMO plošče in gramofone »SLAGER« Ljubljana, Aleksandrova c. 4 (prehod »Victoria« palače)

DVA ČEVJAR. POMOČNIKA sprejme takoj Franc Bohinc, čevljarstvo, Škofja Loka, Novo predmestje 16. 4283

ZA NOGAVICE IN OBLEKE dobro izučene delavke potrebuje Krapec, Zagreb, Trakovčanska 21. 4282

je zdelo čudno, da tako skrbno pazi na svoj sivi klobuk, ki ga je nosil ves čas, ko je potoval po Ameriki in prirajal volilne shode.

višje nadstropje, kjer so ostale vse zaklenjene pet ur.

Blaznež je neprestano streljal skozi strop, pa k sreči nikogar ni zadel. Iz samostana so poslali po vojaštvo, toda blaznež je prestrelil pnevmatike na tovornih avtomobilih...

Beg kapitala iz Francije

Francoski parlament je obravnaval v četrtek interpelacijo socialističnega poslanca Albertina o ukrepih, ki jih namerala storiti vlada proti onim državljanom...

Težave v zakonskem življenju. Ne vem, zakaj se vedno govori o težavah v zakonskem življenju. Če nastane prepričanje, vzame mož klobuk in gre z doma.

Preveč zahteva »Gospod, vaš pes me je ugriznil v meča.« Pa vendar ne zahtevate, da bi vas tako majhen psiček ugriznil v nos?!

Založnik: Kako morete s tako gotovostjo opisovati Tibet, ko pa niste bili še nikoli tam? Pisatelj: Ker sem prepričan, da tudi še noben čitatelj ni bil tam.

ZENINO GOSPODARSTVO — Ali veš, ženica, da gredo tri četrtine moje plače za kritje tvojih izdatkov? — Tako? Rada bi vedela, za kaj prav za prav porabiš preostalo četrtno?!

Slatinske tablete za hujšanje. Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztope in odstranijo preobilno mast.

LOJZKA ZADNIK. Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek dne 15. t. m. ob 1/2 4. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Mali oglasi. Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakovi! - Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo - Najmanjši oglas Din 5-

POHIŠTVO. Spalnice Din 2200.— omare > 450.— postelje > 250.— kuhinjske oprave > 1000.— kuhinjske kredence > 500.—

PLAKATE TISKARNA IZVRŠUJE RAZLIČNE TISKOVINE, ČASOPISE, DIPLOME, REVIJE, VREDNOSTNE PAPIRJE, KOLEDARJE, SREČKE, KNJIGE I. T. D.